

CRKVA U SVIJETU

GODINA V

BROJ 1

SPLIT 1970.

PRISUTNOST U DUHU SURADNJE

Prije pet godina, kada je, kod nas, poslijeratni katolički tisak bio tek u začetku, pojavio se naš časopis CRKVA U SVIJETU. Rodio ga je kršćanski-humanistički duh, duh Drugog vatikanskog sabora. Htjeli smo njime dati svoj doprinos suvremenoj kulturi i boljem međusobnom razumijevanju. Iako nije bilo moguće ispuniti sve želje, ne može se reći da nije bilo uspjeha. Rado smo tiskali članke s religiozno-misaonom i uopće s društveno-humanističkom tematikom. Nastojali smo, u duhu konvergencije i dijaloga, svakome biti pristupačni. To je, zapravo, bio idejni okvir naše revije.

Ulazeći u petu godinu Crkva u svijetu nastavlja svojim utriim stazama. Još jače želi naglasiti i slijediti svoju osnovnu misao o suradnji i dijalogu u krugu Crkve i ljudske zajednice uopće. U duhu vremena i suvremenih zbivanja, ona ne odstupa od svoje obveze, da se što više uključi u suvremena kretanja i razvoj koji obećavaju bolju budućnost. Ta obveza nosi svoje rizike, ali pruža bogate plodove. Stoga, dok želimo potvrditi prisutnost kršćanske misli, prisutnost Crkve i njezine koncilske dinamike ne možemo se i nećemo odreći novih mladih snaga, mišljenja i akcija, koje će utirati put novim spoznajama i boljim sintezama.

Nismo nikada umišljali — pa ni danas — da ćemo u našem časopisu riješiti sve ljudske (naše) probleme ili, možda, pomiriti duhove, ali smo shvatili kao dužnost da na tome radimo. Rado ćemo tiskati perspektivne članke s raznih područja suvremene tematike, i suprotnih gledišta.

Osnovni moto naše revije — prisutnost u duhu suradnje — nužno nas vodi u životnu zbilju, potiče na dinamiku i otvara prema budućnosti.

Budućnost je perspektiva suvremenog čovječanstva. Današnje je društvo, kao i uvijek — i mi s njim — u borbi samo sa sobom. Život prihvaća tu borbu jer ona je imanentna ljudskom duhu. Bez nje bi svijet i čovjek ostali mrtva, bezvoljna priroda. S njom smo tvorci i pokretači svoje budućnosti i svoje sudbine. Ne odričući se trajnih vrednota vjere i kulture, dužnost nam je stupiti u suvremena zbivanja i u ovom mučnom rađanju ljudske budućnosti svjedočiti o humanoj poruci Krista i božanskim rezonancijama čovjeka i svijeta u našem vremenu i prostoru.

Prihvaćajući to temeljno načelo, osjećamo da današnjem svijetu treba novih snaga koje će znati povezati prošlost i budućnost. Ono što je — tako božanski i ljudski imanentno vjeri i kulturi — stoljećima grijalo i vodilo ljudske duhove treba danas pretakati u nove oblike misli i djela. Naše vrijeme tka potku za novu bogatu sintezu. Naša je uloga da organski povežemo dojučerašnja shvaćanja i mentalitete s današnjim i još više sutrašnjim shvaćanjima i životom.

Svjesni smo da novom svijetu nije dostatna mehanička reprodukcija prošlosti i njezine misli, nego ingeniozni stvarateljski duh koji rađa novu praksu i nove odnose. Sve što se ne obnavlja i ne raste, kržlja i nestaje. Društvo će, prije ili poslije, odbaciti sve ono što se u ovome značajnom času stapanja kultura i ideja ne uspije skladno uključiti u novu humanu cjelinu budućnosti.

Služeći vjerno Kristu i svom hrvatskom narodu, moramo dati svoj doprinos povijesnom razvoju svijeta u svom prostoru i vremenu. U tome je naša šansa. Moramo izgrađivati bolji svijet svjesni da nas stari ne može više zadovoljiti. Ne oduševljava nas sukcesivna smjena razdoblja, misli i kultura, nego organski rast povijesti: asimilacija staroga soka u novi život.

Svi smo mi, konačno, u ovom našem svemiru samo dijelovi velike zajednice. To nas sili da svoju sudbinu vežemo uz sudbinu-svog-brata-čovjeka. Nikakva izolacija ili začahurivanje, ni u zajednici Crkve ni u suvremenom društvu, ne može ništa dobra donijeti. Samo plodno zajedništvo koje sve više poosobljuje, a ne mehanizira — nosi svjetliju i bolju budućnost ljudskomu rodu. Ponosni smo što smo ljudi, ali smo još više ponosni što smo djeca novog vremena u kojemu se nazire bogata sinteza trajnih ljudskih vrednota koje su stoljećima bile podijeljene u suprotnim snagama.

Svjesni smo da još uvijek brojne razlike dijele i sukobljavaju ljude. Ali smo isto tako svjesni da je ljubav jača od mržnje, jedinstvo od razmimoilaženja. Ne prihvaćajući ničiji monopol nad istinom, spremni smo prihvatiti suradnju sa svakim čovjekom. Danas smo, što se toga tiče, u daleko boljem položaju nego su bili naši očevi. Stoga optimistički gledamo u budućnost i, usprkos svim razmimoilaženjima, čvrsto vjerujemo da je svijet konvergentan. Žarište konvergencije očito je duh Evanđelja — Krist.

Pa ipak — treba li to spomenuti? — u našem starom svijetu još se uvijek javljaju naši stari problemi. Oni nas sile da zajednički radimo oko ljepše budućnosti i pravednije sadašnjosti. Ne možemo biti ponosni na svoje vrijeme, na visoki standard i lijepe riječi, dok gotovo polovina ljudi gladauje, a jednoj trećini prijeti smrt od gladi... dok je nasilje još uvijek u snazi da pogazi pravdu, a mržnja, bolno, da podijeli svijet...

Na žalost, i mi u Crkvi i svijet u svojoj širini, često se bavimo sitnim, malim stvarima. Muče nas — zar ne? — para-problemi. Raspravljamo grlato o »sebi« kao da nitko više ne postoji. Kao da nismo odgovorni za sudbinu svih ljudi. I onih budućih! Htjeli bismo preporoditi društvo, želimo pomladiti Crkvu, a nikako se otrgnuti od najobičnijih liturgijskih i disciplinsko-jurdičnih propisa i zakona.

Riječ je danas doživjela inflaciju, devalvirala se. Tko više ima povjerenja u lijepe riječi! Treba nam djelo! Praktičan život i plodna misao!

Današnjemu je čovjeku potrebna bit Kristove poruke, duh njegova Evanđelja, prisutnost vjere i nazočnost Boga u djelu i životu — rame uz rame s najboljim sinovima svijeta.

Nisu li to dovoljni razlozi da u duhu Sabora pristupimo ozbiljnijem rješavanju problema?

UREDNIK